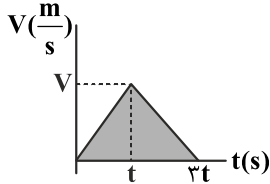

فیزیک

۱- گزینه «۲» - در لحظه‌های t_1 و t_2 سرعت صفر است، پس باید در نمودار $x-t$ این لحظه‌ها در قله یا دره باشند و با توجه به این‌که در لحظه $t=0$ ، سرعت منفی است شیب خط مماس بر نمودار $x-t$ باید منفی باشد.

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل اول - حرکت در مسیر خط راست) (آسان)

۲- گزینه «۴» - گام اول: حرکت شامل دو مرحله است و هر مرحله شتاب ثابت است. نمودار سرعت - زمان این حرکت را رسم می‌کنیم. دقت کنید چون شتاب در مرحله اول ۲ برابر مرحله دوم است، می‌توان دریافت مدت زمان حرکت اول نصف مدت زمان حرکت دوم است. گام دوم: مساحت محصور بین نمودار با محور زمان برابر جابه‌جایی متحرک (در این‌جا چون جهت حرکت تغییر نکرده است، برابر مسافت طی شده) است.

$$\Delta x = S_1 + S_2 \Rightarrow 600 = \frac{Vt}{2} + \frac{V(2t)}{2} = \frac{3}{2}Vt \Rightarrow Vt = 400$$

گام سوم: با استفاده از رابطه $V = at$ برای مرحله اول داریم:

$$at \times t = 400 \Rightarrow 4t^2 = 400 \Rightarrow t = 10 \text{ s}$$

گام چهارم: سرعت متحرک را در لحظه $t = 10 \text{ s}$ حساب می‌کنیم:

$$V = at \Rightarrow V = 4 \times 10 = 40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

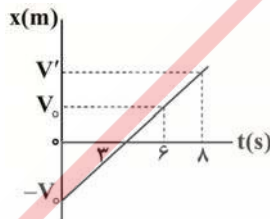
گام پنجم: چون جهت حرکت عوض نشده است، تندی متوسط در کل حرکت برابر $\frac{V}{2}$ است:

$$S_{av} = \frac{40}{2} = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل اول - حرکت در خط راست) (دشوار)

۳- گزینه «۳» - گام اول: با توجه به این‌که شتاب متحرک ثابت است و نمودار $x-t$ آن سهمی است می‌توان نتیجه گرفت که تندی جسم در لحظه $t = 6 \text{ s}$ برابر تندی جسم در لحظه $t = 0$ است.

گام دوم: نمودار سرعت - زمان جسم را رسم می‌کنیم و با استفاده از تشابه دو مثلث با قاعده‌های ۳ تا ۸ ثانیه و ۳ تا ۶ ثانیه می‌توان V' را برحسب V_0 حساب کرد:

$$\frac{V'}{V_0} = \frac{5}{3} \Rightarrow V' = \frac{5}{3}V_0$$

گام سوم: جابه‌جایی متحرک را از مساحت متوازی‌الاضلاع محصور نمودار با محور t در بازه ۶ تا ۸ ثانیه حساب می‌کنیم:

$$\Delta x = \frac{(\frac{5}{3}V_0 + V_0) \times 2}{2} = \frac{8}{3}V_0$$

گام چهارم: مسافت طی شده در صفر تا ۸ ثانیه را از مجموع مساحت‌های محصور نمودار حساب می‌کنیم:

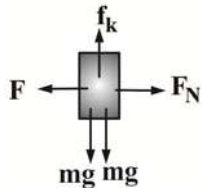
$$l = \frac{3 \times V_0}{2} + \frac{\frac{5}{3}V_0 \times 5}{2} = \frac{17}{3}V_0$$

گام پنجم: نسبت جابه‌جایی به مسافت فوق را حساب می‌کنیم:

$$\frac{\Delta x}{l} = \frac{\frac{8}{3}V_0}{\frac{17}{3}V_0} = \frac{8}{17}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل اول - حرکت بر خط راست) (دشوار)

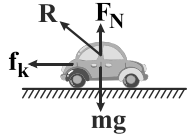
۴- گزینه «۴» - گام اول: بر جسم اول، دو نیرو به طرف پایین و یک نیروی f_k به طرف بالا و نیروی عمودی $F_N = F$ عمود بر سطح دیواره وارد می‌شود.

گام دوم: در راستای موازی با دیوار برآیند نیروها صفر است، پس داریم:
 $2mg - f_k = 0, f_k = \mu_k F \Rightarrow 2mg = \mu_k F \Rightarrow 2 \times 2/5 \times 10 = 0.2 \times F \Rightarrow F = 250 \text{ N}$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل دوم - دینامیک) (متوسط)

۵- گزینه «۳» - گام اول: نیروی اصطکاک تنها نیرویی است که هنگام ترمز در راستای حرکت بر خودرو وارد می‌شود و برای محاسبه آن ابتدا شتاب خودرو را حساب می‌کنیم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow a = \frac{0 - v_0^2}{2\Delta x} \Rightarrow a = \frac{-400}{2 \times 20} = -10 \frac{m}{s^2}$$

گام دوم: نیروی اصطکاک را با استفاده از قانون دوم نیوتن حساب می‌کنیم:

$$F_{net} = ma \Rightarrow f_k = 1000 \times 10 = 10^4 \text{ N}$$

گام سوم: نیروی عمودی سطح زمین بر خودرو را حساب می‌کنیم:

$$F_N = mg = 1000 \times 10 = 10^4 \text{ N}$$

گام چهارم: نیروی سطح زمین بر خودرو را حساب می‌کنیم:

$$R = \sqrt{f_k^2 + F_N^2} = \sqrt{(10^4)^2 + (10^4)^2} \Rightarrow R = \sqrt{2} \times 10^4 \text{ N}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل دوم - دینامیک) (دشوار)

۶- گزینه «۲» - گام اول: با استفاده از رابطه $\frac{g'}{g} = \left(\frac{R_e}{R_e + h}\right)^2$ مقدار g' را حساب می‌کنیم:

$$\frac{g'}{10} = \left(\frac{6400}{6400 + 1600}\right)^2 \xrightarrow{4 \times 1600 = 6400} \frac{g'}{10} = \left(\frac{4 \times 1600}{5 \times 1600}\right)^2 \Rightarrow g' = 10 \times \frac{16}{25}$$

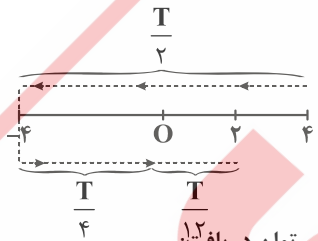
گام دوم: وزن جعبه را حساب می‌کنیم:

$$mg' = 10 \times \frac{160}{25} = 64 \text{ N}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل دوم - دینامیک) (متوسط)

۷- گزینه «۲» - گام اول: لحظه 0.1 s برابر $\frac{T}{4}$ است و می‌توان نتیجه گرفت:

$$\frac{T}{4} = 0.1 \Rightarrow T = 0.4 \text{ s}$$

گام دوم: چون در لحظه t' نوسانگر در نصف دامنه و در بعد مکان مثبت قرار دارد، با استفاده از شکل مقابل می‌توان دریافت:

$$t' = \frac{T}{2} + \frac{T}{4} + \frac{T}{12} \Rightarrow t' = \frac{5}{6}T \xrightarrow{T=0.4 \text{ s}} t' = \frac{5}{6} \times 0.4 \Rightarrow t' = \frac{1}{3} \text{ s}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل سوم - نوسان و موج) (دشوار)

۸- گزینه «۲» - گام اول: بسامد زاویه‌ای نوسانگر را حساب می‌کنیم:

$$A = \frac{4}{2} = 2 \text{ cm} = 0.02 \text{ m}$$

$$t = nT \Rightarrow T = \frac{60}{240} = \frac{1}{4} \text{ s}, \omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{\frac{1}{4}} = 8\pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

گام دوم: هنگامی که انرژی جنبشی و پتانسیل نوسانگر با هم برابرند، می‌توان دریافت انرژی جنبشی نوسانگر نصف انرژی مکانیکی آن است.

$$\text{یادآوری: در این لحظه } V = \frac{\sqrt{2}}{2} V_{\text{max}} \text{ است.}$$

$$E = k + u = 2k$$

$$k = \frac{E}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} mV^2 = \frac{1}{2} (m A^2 \omega^2)$$

$$V^2 = \frac{1}{2} A^2 \omega^2 \Rightarrow V = \frac{\sqrt{2}}{2} \times A_{\text{max}} \Rightarrow V = \frac{\sqrt{2}}{2} \times 0.02 \times 8 \times 3 \Rightarrow V = 0.24\sqrt{2} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل سوم - نوسان و موج) (متوسط)

۹- گزینه «۱» - بنابر رابطه $V = \sqrt{\frac{Fl}{m}}$ اگر طول سیم را نصف کنیم، چون جرم سیم نیز نصف می‌شود، اثری در تندی انتشار موج ندارد، اما اگر

نیروی کشش را دو برابر کنیم، تندی انتشار موج $\sqrt{2}$ برابر می‌شود. (افاضل) (پایه دوازدهم - فصل سوم - نوسان و موج) (آسان)

۱۰- گزینه «۲» - چون چشمه موج در مبدأ مکان است، پس موج در راستای $-z$ در نقطه موردنظر منتشر می‌شود و با استفاده از قاعده دست

راست، می‌توان دریافت، جهت میدان الکتریکی به طرف $-x$ است. (افاضل) (پایه دوازدهم - فصل سوم - نوسان و موج) (آسان)

۱۱- گزینه «۱» - گام اول: در حالت اول فاصله نقطه روشن را نسبت به نقطه O حساب می‌کنیم:

$$\tan 37^\circ = \frac{OM}{OP} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{OM}{120} \Rightarrow OM = 90 \text{ cm}$$

گام دوم: در حالت دوم فاصله M' تا O را حساب می‌کنیم:

$$\tan 53^\circ = \frac{OM'}{OP} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{OM'}{120} \Rightarrow OM' = 160 \text{ cm}$$

گام سوم: فاصله MM' را حساب می‌کنیم:

$$MM' = 160 - 90 = 70 \text{ cm}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل چهارم - برهم‌کنش) (متوسط)

۱۲- گزینه «۳» - گام اول: با توجه به شکل مقابل می‌توان نوشت:

$$\frac{\sin \theta}{\sin 45^\circ} = \frac{n_1}{n_2} \Rightarrow \frac{\sin \theta}{\frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow \theta = 30^\circ$$

گام دوم: در مثلث قائم‌الزاویه با قاعده OM داریم:

$$\tan \theta = \frac{OM}{h} \Rightarrow \tan 30^\circ = \frac{OM}{34} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{OM}{34}$$

$$\frac{\sqrt{3}=1/\sqrt{3}}{1/\sqrt{3}} = \frac{OM}{34} \Rightarrow OM = 20 \text{ cm}$$

گام سوم: فاصله PM را حساب می‌کنیم:

$$PM = 34 - 20 = 14 \text{ cm}$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل چهارم - برهم‌کنش) (متوسط)

۱۳- گزینه «۱» - از رابطه $Pt = \frac{nhc}{\lambda}$ استفاده می‌کنیم:

$$t = 0.5 \times 60 = 30 \text{ s}$$

$$10 \times 30 = \frac{n \times 6 / 4 \times 10^{-34} \times 3 \times 10^8}{640 \times 10^{-9}} \Rightarrow n = 1.21$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل پنجم - فیزیک اتمی) (آسان)

۱۴- گزینه «۴» - گام اول: انرژی فوتون با طول موج 660 nm را حساب می‌کنیم:

$$E = \frac{hc}{\lambda} = \frac{1240 \text{ (eV} \cdot \text{nm)}}{660 \text{ nm}} = 1/9 \text{ eV}$$

گام دوم: چون فوتون تابش شده است، پس الکترون از تراز بالاتر به تراز پایین‌تر گذار کرده است و اختلاف انرژی این دو تراز باید حدود $1/9 \text{ eV}$ باشد.

گام سوم: با توجه به رابطه $E = \frac{-13/6}{n^2}$ و محاسبه اختلاف ترازهای انرژی الکترون می‌توان نوشت:

$$E_1 = -13/6, E_2 = \frac{-13/6}{4} = -3/4 \text{ eV}, E_3 = \frac{-13/6}{9} = -1/5 \text{ eV}$$

چون اختلاف $E_3 - E_2 = -1/5 - (-3/4) = 1/9 \text{ eV}$ است، پس الکترون باید از $n = 3$ به $n = 2$ گذار داشته باشد.

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل پنجم - فیزیک اتمی) (متوسط)

۱۵- گزینه «۳» - در این حالت $\frac{1}{16}$ جرم نمونه اولیه باقی می‌ماند و می‌توان نوشت:

$$\frac{m}{m_0} = \frac{1}{16} = \frac{1}{2^4} \Rightarrow n = 4$$

(افاضل) (پایه دوازدهم - فصل ششم - ساختار هسته) (آسان)

۱۶- گزینه «۱» - فقط می‌توان دریافت $q_1 > 0$ و $q_2 < 0$ است و گزینه‌های (ب) و (ت) نمی‌تواند حتماً درست باشد، زیرا فاصله بارهای q_1 و q_2 تا

نقطه P مشخص نیست. (افاضل) (پایه یازدهم - فصل اول - الکترواستاتیکی ساکن) (آسان)

۱۷- گزینه «۳» - گام اول: میدان الکترواستاتیکی بارها را در نقطه O حساب می‌کنیم:

$$r_1 = \sqrt{2} \text{ cm}, r_2 = 3\sqrt{2} \text{ cm}$$

گام دوم: چون فاصله q_1 تا O، سه برابر q_2 تا O و بار q_2 ، نه برابر q_1 است، پس $E_2 = E_1$ است.

$$E_1 = 9 \times 10^9 \times \frac{9 \times 10^{-6}}{(3\sqrt{2} \times 10^{-12})^2} = \frac{9}{2} \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

$$E_{1,2} = \sqrt{2} E_1 = \frac{9}{2} \sqrt{2} \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

گام سوم: میدان خالص حاصل از q_1 و q_2 را حساب می‌کنیم:

گام چهارم: میدان q_2 در O حساب می‌کنیم:

$$E_2 = 9 \times 10^9 \times \frac{9\sqrt{2} \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-4}} = 9\sqrt{2} \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

گام پنجم: میدان خالص در O را حساب می‌کنیم:

$$E_t = E_{1,2} + E_2 = \frac{3}{2} \times 9\sqrt{2} \times 10^7 = 13/5 \sqrt{2} \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

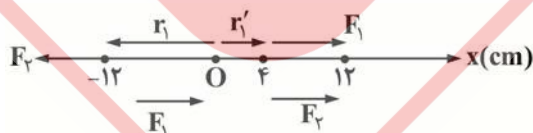
(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - الکترواستاتیکی ساکن) (دشوار)

۱۸- گزینه «۴» - در دو نقطه این حالت رخ می‌دهد و توجه داریم که نوع و اندازه بار q' تأثیری در مکان این دو نقطه ندارد.

$$\left| \frac{q_2}{q_1} \right| = \left(\frac{r_2}{r_1} \right)^2 \Rightarrow \left| \frac{40}{10} \right| = \left(\frac{r_2}{r_1} \right)^2$$

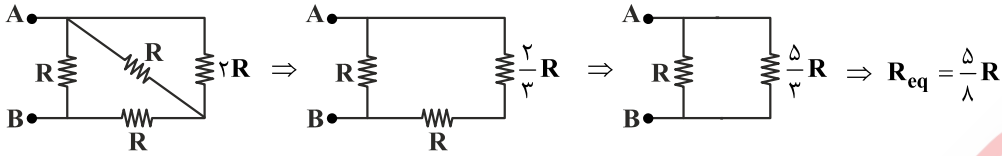
$$\frac{r_2}{r_1} = 2 \Rightarrow \frac{12 + r_1}{r_1} = 2 \Rightarrow r_1 = 12 \text{ cm}, \frac{r_2'}{r_1'} = 2 \Rightarrow \frac{12 - r_1'}{r_1'} = 2 \Rightarrow r_1' = 4 \text{ cm}$$

مثلاً با فرض $q' > 0$ ، جهت این نیروها مطابق شکل است.

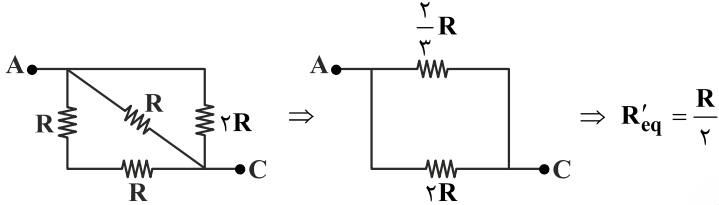

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل اول - الکترواستاتیکی ساکن) (دشوار)

۱۹- گزینه «۳» - در حالتی که بین A و B مورد نظر است، داریم:

در حالتی که بین دو نقطه A و C مورد نظر است، داریم:

$$\frac{R_{eq}}{R'_{eq}} = \frac{\frac{5}{8}R}{\frac{R}{2}} = \frac{5}{4}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (متوسط)

۲۰- گزینه «۲» - اگر ولتاژ ۲۵ V را برقرار کنیم، توان مصرفی مقاومت شاخه بالا برابر است با:

$$P = \frac{25^2}{100} = 62/5 \text{ w}$$

که در این صورت مقاومت ۱۰ اهمی که در شاخه بالایی قرار دارد می‌سوزد و مدار شامل دو مقاومت متوالی ۱۰ اهمی می‌شود و توان دو مقاومت به ازای ولتاژ ۲۵ ولت برابر است با:

$$P_{10,10} = \frac{25^2}{20} = \frac{625}{20} = 31/25 \text{ w}$$

چون این توان مجموع توان‌های مصرفی دو مقاومت است، مقاومت‌ها نمی‌سوزند. (افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (متوسط)

۲۱- گزینه «۴» - گام اول: چون ولتاژ باتری \mathcal{E}_1 بیش‌تر از نیروی محرکه آن است، پس باتری \mathcal{E}_2 مصرف‌کننده انرژی است و ولتاژ آن از رابطه $V_2 = \mathcal{E}_2 + I r_2$ به دست می‌آید:

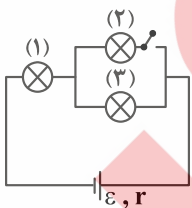
$$12 = 10 + I \times 1 \Rightarrow I = 2 \text{ A}$$

گام دوم: توان خروجی باتری \mathcal{E}_1 برابر مجموع توان مصرفی مقاومت‌ها و توان مصرفی باتری \mathcal{E}_2 است و داریم:

$$P = 4 \times 2^2 + 6 \times 2^2 + 2 \times 2^2 + 10 \times 2 + 1 \times 2^2 = 72 \text{ w}$$

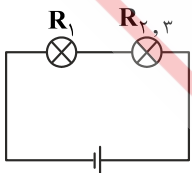
(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (متوسط)

۲۲- گزینه «۳» - گام اول: هنگام باز کردن کلید مقاومت معادل ۲ و ۳ افزایش می‌یابد، پس مقاومت معادل کل مدار زیاد می‌شود.

گام دوم: با افزایش R_{eq} ، جریان کل مدار بنابر رابطه $I = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r}$ کم می‌شود ($I \downarrow$).

گام سوم: با کاهش I ولتاژ باتری بنابر رابطه $V = \mathcal{E} - I r$ زیاد می‌شود.

گام چهارم: برای ولتاژ R_1 از رابطه $V_1 = I R_1$ استفاده می‌کنیم، چون I کم شده، پس V کم می‌شود، پس نور آن کم می‌شود.

گام پنجم: بنابر رابطه $V = V_1 + V_{2,3}$ می‌توان دریافت $V_{2,3}$ که برابر V_3 است، حتماً زیاد می‌شود، پس نور لامپ (۳) زیاد می‌شود.

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (متوسط)

۲۳- گزینه «۲» - در این حالت می توان نوشت:

$$F = |q| V_x B_y \Rightarrow F = 10 \times 10^{-6} \times 200 \times 0 / 2 = 4 \times 10^{-4} \text{ N}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل سوم - مغناطیس) (متوسط)

۲۴- گزینه «۱» - گام اول: تعداد حلقه های سیم لوله را حساب می کنیم:

$$N = \frac{L}{2\pi R} = \frac{62/8}{2 \times 3/14 \times 0/1} = 100$$

گام دوم: میدان مغناطیسی سیم لوله را حساب می کنیم:

$$B = \mu_0 \frac{N}{l} I = 4\pi \times 10^{-7} \times \frac{100}{0/2} \times 10 \Rightarrow B = 2\pi \times 10^{-3} \text{ T} \Rightarrow B = 20\pi \text{ G}$$

گام سوم: با توجه به جهت جریان و قاعده دست راست می توان دریافت میدان مغناطیسی درون سیم لوله به طرف چپ است.

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل سوم - مغناطیس) (متوسط)

۲۵- گزینه «۲» -

$$a = \frac{1}{2} LI^2 = \frac{1}{2} \times 0/2 \times 10^2 = 10 \text{ J}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل چهارم - القای الکترومغناطیس) (آسان)

۲۶- گزینه «۲» - می دانیم فشار گاز درون یک ظرف که در حال تعادل است، در همه نقاط ظرف یکسان است. برای پاسخ این سؤال از سطح جیوه در

شاخه B در مسیر لوله حرکت می کنیم و در نقاطی از مایع که پایین می رویم، تغییر فشار را با علامت مثبت و اگر بالا می رویم، تغییر فشار را با علامت منفی در نظر می گیریم.

$$P_B + 10 + 4 = P_0$$

فشار هوا را بر حسب cmHg حساب می کنیم:

$$P_0 = 1360 \text{ h}$$

$$h = \frac{95200}{1360} = 70 \text{ cm} \Rightarrow P_0 = 70 \text{ cmHg}$$

و فشار گاز B برابر است با:

$$P_B = 70 - 10 - 4 = 56 \text{ cmHg}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل دوم - فشار گاز) (دشواری)

۲۷- گزینه «۱» - هنگامی که قطر مقطع نصف شود، مساحت مقطع $\frac{1}{4}$ برابر می شود.

$$A_1 V_1 = A_2 V_2 \Rightarrow A_1 \times V_1 = \frac{1}{4} A_1 \times 2 \Rightarrow V_1 = \frac{1}{2} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - شاره در حرکت) (آسان)

۲۸- گزینه «۲» - بنا بر قضیه کار و انرژی جنبشی می توان نوشت:

$$W_F = \Delta k \Rightarrow F_x d_x + F_y d_y = \Delta k$$

$$-5 \times 0 + 8 \times (-20) = \Delta k \Rightarrow \Delta k = -160 \text{ J}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل سوم - کار) (متوسط)

۲۹- گزینه «۳» -

$$L_2 = L_1(1 + \alpha \Delta\theta) \Rightarrow \frac{L_2}{L_1} = 1 + \alpha \Delta\theta$$

$$1/005 = 1 + 10^{-5} \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = 500^\circ \text{C}$$

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta\theta \Rightarrow \Delta F = \frac{9}{5} \times 500 = 900^\circ \text{F}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل چهارم - انبساط گرمایی) (متوسط)

۳۰- گزینه «۳» - در این حالت می توان تغییرات زیر را در نظر گرفت:

$$-10^\circ \text{C} \xrightarrow{Q_1} 0^\circ \text{C} \xrightarrow{Q_2} 0^\circ \text{C} \xrightarrow{Q_3} 20^\circ \text{C} \leftarrow 20^\circ \text{C}$$

$$400 \times 2/1 \times 10 + 400 \times 336 + m \times 4/2 \times (-20) = 0$$

$$m = 1/7 \text{ kg} \Rightarrow m = 1700 \text{ g}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل چهارم - گرما) (متوسط)